

Sandvikens kommun

Revisorerna

Bilaga till revisionsberättelse 2016

1. Inledning

Kommunens revisorer har kommunfullmäktiges uppdrag att granska kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet och pröva om den sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisorerna skall också granska om kommunens räkenskaper är rättvisande och om den kontroll som sker är tillräcklig.

I god revisionsred anges inriktningen på följande sätt:

- *ändamålsenlighet*; om verksamheten efterlever och lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten
- *ekonomi*; om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra
- *räkenskaper*; om verksamhetens redovisning upprättas i enlighet med lagstiftning och god redovisningsred, om den ger ett rättvisande bild av tillståndet,
- *intern kontroll*; om den kontroll som görs inom styrelser och nämnder är tillräcklig, d.v.s om ledning, styrning, uppföljning och kontroll är tillfredsställande.

I denna bilaga vill vi föra fram noteringar och allmänna synpunkter som kommit fram i vår granskning. Vi vill också kortfattat redovisa några av de granskningar som genomförts under revisionsåret 2016. Granskningarna presenteras i separata rapporter och har avrapporterats vid slutrevisionsmöten med företrädare från kommunen och de kommunala bolagen. Rapporterna redovisas löpande till kommunfullmäktiges presidium och finns även tillgängliga på kommunens hemsida. Redogörelse för hur vi använt 2016 års anslag har lämnats i en särskild verksamhetsberättelse.

2. Kommunens verksamhet och ekonomi

Årets resultat är positivt och uppgår till 70,8 mnkr. Resultatet för 2015 uppgick till +14,0 mnkr, vilket gör att resultatutfallet för 2016 är en förbättring med + 56,8 mnkr jämfört med föregående år. Det redovisade resultatet för 2016 medför en positiv avvikelse mot budget med 61,8 mnkr.

Årets utfall förklaras bland annat av statsbidrag för flyktingmottagande, lägre borgensåtagande mot Samkraft AB, återbäring på låneskuld respektive ränta på insatskapital, byggbonus samt fortsatt låga räntenivåer.

Totalt redovisar nämnderna ett överskott mot budget om 27,1 mnkr (24,3) mnkr. Två nämnder redovisar negativt resultat, Arbetslivsnämnden och Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsnämnd, medan övriga redovisar positivt resultat.

För 2016 uppfylls samtliga tre finansiella mål samt ett av tre verksamhetsmål utifrån God ekonomisk hushållning.

Kommunens styrning utgår från balanserad styrning. Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måloppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt och verksamhetsperspektiv.

3. Granskningsarbete

3.1 Risk- och väsentlighetsanalys

Enligt kommunallagen skall revisorerna granska all verksamhet varje år. Resurser finns dock inte att granska varje detalj i kommunens omfattande och komplexa verksamhet. Prioriteringar måste därför göras i granskningsarbetet. Val av granskningsområden sker utifrån en väsentlighets- och riskanalys som årligen uppdateras.

Granskningsarbetet kan delas in i årligt återkommande granskningar och mer fördjupade granskningsområden.

3.2 Granskning av ansvarsutövande och intern kontroll

Revisorerna skall varje år uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa. För att föreslå ansvarsfrihet bedömer revisorerna styrelsers och nämnders aktiva åtgärder att styra, följa upp och kontrollera verksamheten. Underlag för våra bedömningar har varit dels protokollsläsning/genomgång av handlingar dels möten med ledamöter i styrelse och nämnder.

Av kommunallagen framgår att det är styrelsens och nämndernas ansvar att det finns en tillfredsställande intern kontroll. Intern kontroll är en process genom vilken styrelse, ledning och anställda med rimlig grad av säkerhet kan säkerställa att följande mål uppnås:

- en effektiv och ändamålsenlig verksamhet, inklusive skydd av tillgångar,
- en tillförlitlig rapportering av verksamhet och ekonomi,
- efterlevnad av tillämpliga lagar och förordningar samt interna regelverk.

I den interna kontrollen ingår att utforma styr-, uppföljnings- och rapporteringssystem på ett ändamålsenligt sätt och att systematiskt övervaka tillämpning samt utvärdera systemen. Sett ur denna aspekt är den interna kontrollen ett viktigt ledningssystem för både den politiska ledningen, förvaltningarna och nämnderna. Ett reglemente för intern kontroll har beslutats av kommunfullmäktige. En samordnare med ansvar för att samordna arbetet med kommunens internkontrollplaner finns utsedd.

Vi noterar att kommunstyrelsen den 2 februari 2016, § 9, i enlighet med kommunens internkontrollreglemente, beslutade att uppdra åt samtliga nämnder att genomföra internkontroll 2016 avseende;

- Direktupphandling
- Genomförande av uppdrag från nämnd/styrelse
- Av nämnd/bolag fastställda egna kontrollpunkter
- Genomförande av föreslagna åtgärder från intern kontroll 2015

Under samma paragraf rekommenderar kommunstyrelsen dotterbolag till Sandviken Stadshus AB att under år 2016 genomföra intern kontroll avseende ovanstående punkter.

Vi noterar även att kommunstyrelsen den 2 februari 2016, § 10, i enlighet med kommunens internkontrollreglemente, fastställde en internkontrollplan för kommunstyrelsens verksamhet innehållande fem kontroller.

Till kommunstyrelsens sammanträde i november 2016 presenterades en uppföljning av den interna kontrollen för år 2016. Samtliga nämnder inklusive kommunstyrelsen har under 2016 genomfört intern kontroll. Vi noterar att kommunstyrelsens beslut enligt § 276 var att godkänna inkomna rapporter samt att samtliga nämnder får i uppdrag att följa upp att föreslagna åtgärder genomförs.

Till kommunstyrelsens sammanträde i januari 2017 presenterades en uppföljning av den interna kontrollen för år 2016 gällande Sandviken Stadshus AB. Vi noterar att kommunstyrelsens beslut enligt § 7 var att godkänna rapporteringen av den interna kontrollen avseende 2016 för Sandvikens Stadshus AB.

Vi bedömer att ett aktivt arbete i enlighet med reglementet skett under 2016.

3.3 Granskning av årsredovisning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Inga ingående balanskravsunderskott finns att återställa. Vi bedömer att

förvaltningsberättelsen i allt väsentligt innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2016 är uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall inte är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2016 är delvis uppfyllda.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är i allt väsentlig upprättade enligt god redovisningssed.

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

Följande avvikelser från god redovisningssed har noterats:

- Upplysningar lämnas inte om operationella leasingavtal i enlighet med RKR 13.2. Bland annat lämnas inte upplysning om vilka kriterier som använts om leasingavtal hänförs till operationella avtal enbart med hänsyn till avtalets värde. Vidare saknas uppgifter för operationella avseende framtida minimileaseavgifter.

3.4 Granskning av delårsrapport

Granskning har skett av upprättad delårsrapport per 2016-08-31.

Resultatet för perioden är 93,7 mnkr (33,0 mnkr), vilket är 60,7 mnkr bättre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om +24,5 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Att avseende finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning, prognostiseras samtliga mål att uppfyllas för året.
- Att avseende verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning, prognostiseras två av tre mål att uppfyllas för året.
- Att samtliga övergripande perspektiv med mål som fullmäktige fastställt i budget följs upp strukturerat i delårsrapporten.

Verksamhetens nettokostnader gentemot budget 2016 prognosticerar en avvikelse mot budget med -22,5 (fg år -38,9) mnkr. Nämnderna sammantaget prognosticerar ett underskott med 3,7 mnkr (fg år 36,0) mnkr. Fyra nämnder har ett totalt prognostiserat underskott om 20,4 (fg år 47,9) mnkr. Att det totala underskottet endast uppgår till 3,7 mnkr beror på att två nämnder prognosticerar överskott mot budget överstigande 4 mnkr vardera. Vi bedömer att det är av största vikt att den av kommunfullmäktige fastställda budgeten hålls. Förvaltningsberättelsen kan med fördel omfatta redogörelse för planerade och genomförda åtgärder för att hålla budget.

3.5 Förstudie - kartläggning av kommunens hemtjänst och hemsjukvårdsverksamheter

En förstudie avseende hemsjukvård- och hemtjänstverksamhet ur ett kvalitativt och effektivitetsperspektiv har genomförts. Förstudien ska översiktligt kartlägga hemtjänst- och hemsjukvårdsverksamheten avseende organisation, kvalitet och effektivitet i förhållande till aktuell lagstiftning och regelverk. Syftet med förstudien är att identifiera områden som kan vara i behov av fördjupad granskning.

Förstudiens frågeställningar har fokuserat på *Organisation och ansvarsfördelning, styrning och ledning, arbetsformer, arbetsmiljö, intern och extern samverkan, ekonomi samt rekrytering/kompetensförsörjning.*

När det gäller nämndens och förvaltningens *styrning, ledning, organisation, ansvarsfördelning* och *arbetsformer* samt den *strategiska planeringen* finner vi i dagsläget ingen anledning att göra någon fördjupad granskning.

Hemsjukvården och dess utveckling påverkas inte bara av kommunens sätt att arbeta och forma verksamheten. För även om det finns avtal, kriterier och fastställda rutiner för samverkan med regionens verksamheter framkommer det vid intervjuer att det finns en upplevelse av att det är otydligheter om gränsdragningen mellan hemsjukvården och primärvården. Vidare ligger ett lagförslag om ändring i Betalningsansvarslagen som bland annat kräver tydligare samverkan och att ansvaret snabbare flyttas över till kommunen. Vi ser att hemsjukvården och dess utveckling är ett område att särskilt bevaka och exempel på revisionsfråga för fördjupad granskning inom området kan vara:

- *Har omsorgsnämnden säkerställt att vårdkedjan och hemsjukvården för de mest sjuka äldre fungerar på ett tillfredsställande sätt?*

Att arbeta med kvalitet och ständiga förbättringar på ett systematiskt sätt är en naturlig del inom omsorgsförvaltningen. Verksamheternas kvalitet följs löpande genom bland annat förvaltningens årliga kvalitetsredovisning och verksamhetsberättelse. I SKLs Öppna jämförelser kan man se att brukarnas nöjdhet med hemtjänsten som helhet ligger lägre än jämförelsematerialet som omfattar länet, liknande kommuner och riket. Vidare har vi funnit att det finns skillnader mellan kommunens

hemtjänstgrupper. Det kan med hänvisning till redovisningen i öppna jämförelser och de interna skillnaderna finnas anledning att analysera verksamheternas kvalitet och vad de olika resultaten står för. Förslag till revisionsfråga för fördjupad granskning inom området:

- *Säkerställer Omsorgsnämnden att brukaren erhåller en god kvalitet i den hemtjänst som har beviljats?*

Omsorgsförvaltningen har en relativt hög sjukfrånvaro och olika aktiviteter för förbättrad arbetsmiljö pågår. Vi har också sett att sjukfrånvaron ökat mellan åren 2015 och 2016.

I Sandviken kommer ett stort antal medarbetare gå i pension. Pensionsavgångar inom tioårsperioden motsvarar ca 28 % av det totala antalet tillsvidareanställda per 30 juni 2016. En hög sjukfrånvaro i kombination med de utmaningar som förvaltningen står inför när det gäller kompetensförsörjning och personalrekrytering kan vara ett problem. Vi ser att detta är ett område att följa. Både vad det gäller hur arbetet med vidtagna åtgärder för att minska sjukfrånvaron fortskrider och vilka resultat de aktiviteter som pågår ger och hur bemanningsstrukturerna säkras. För eventuella fördjupade granskningar inom området kan förslagsvis följande revisionsfrågor ställas:

- *Arbetar Omsorgsnämnden ändamålsenligt för att reducera sjukfrånvaron?*
- *Är Omsorgsnämndens arbete med kompetensförsörjning ändamålsenligt?*

De ekonomiska förutsättningarna för äldreomsorgen i Sandviken är god, vi ser ingen anledning att i nuläget fördjupa sig i detta område enskilt.

3.6 Samgranskning av Överförmyndarnämnden västra Gästrikland

Från och med 1 januari 2015 samverkar Sandviken, Hofors och Ockelbo kommuner i en gemensam nämnd avseende överförmyndarverksamhet, Överförmyndarnämnden västra Gästrikland. Sandvikens kommun är värdkommun för den gemensamma nämnden och är även arbetsgivare för all personal i förvaltningen.

Revisorerna i de samverkande kommunerna beslutade gemensamt att genomföra en granskning av nämndens verksamhet samt hur samverkan fungerar.

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att överförmyndarnämnden delvis har säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt men att nämnden inte har utarbetat tillräckliga system och rutiner för intern kontroll. Det sker till exempel inga systematiska kontroller utöver kontrollen av årsavräkningar och en internkontrollplan har inte upprättats.

Vi rekommenderar:

- Nämnden bör säkerställa att målarbetet och måldokumentet färdigställs samt att verksamheten utvecklas så att bland annat respektive kommun bibehåller en lokal anknytning och tillgänglighet.

- Informationen om möjligheten att boka möten bör tydliggöras, förslagsvis på respektive kommuns hemsida.
- Gällande efterlevnaden av avtalet behöver nämnden säkerställa att detta följs genom att protokollen anslås i samtliga samverkande kommuner, ekonomiska rapporter lämnas till nämnden samt att en rapport om verksamhetens utveckling redovisas i samband med delårsrapport och årsredovisning.
- Att överförmyndarverksamheten utarbetar ett årshjul för att förtydliga processer och arbetssätt för att säkerställa att verksamhetens rutiner är uppdaterade och efterlevs. Detta bidrar till att stärka den interna kontrollen för verksamheten.
- I enlighet med KL1 § 18 samt nämndens reglemente § 13 ska nämnden bestämma dag och tid för nämndens sammanträden. Vi rekommenderar därför att överförmyndarnämnden övergår från behovsstyrda nämndsmöten till bokade och planerade nämndsmöten över tid samt att nämnden skall ha möjlighet att få tillgång till ärendebilagorna innan nämndsmötet för att säkerställa en rättssäker bedömning.
- Nämnden behöver säkerställa att det finns dokumenterade rutiner kring när extra kontrollgranskningar skall göras samt vad dessa skall omfatta. Dessa extra kontrollgranskningar bör dokumenteras i en intern kontrollplan för nämnden.
- Vi rekommenderar nämnden att se över i vilken utsträckning kontroller av gode man och förvaltare bör göras för att säkerställa lämpligheten hos gode mannen/förvaltaren och ha en god intern kontroll, förslagsvis vid nya åtaganden eller slumpmässiga kontroller under året. Vi rekommenderar även att ett årshjul utarbetas för att förtydliga processer och arbetssätt vilket bidrar till att stärka den interna kontrollen för verksamheten.
- Nämnden behöver upprätta en internkontrollplan för att säkerställa att systematiska kontroller genomförs och att en god intern kontroll uppnås.

3.7 Granskning avseende exploateringsredovisningen

En granskning har genomförts avseende exploateringsredovisningen.

Efter genomförd granskning är den sammanfattande revisionella bedömningen av revisionsfrågan att kommunstyrelsens interna kontroll gällande exploateringsredovisningen i kommunen i allt väsentligt är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på bedömningar av följande kontrollmål:

- Det finns en väl fungerande ansvarsfördelning avseende redovisningen. Det saknas dock tillräcklig dokumentation av redovisningsprinciperna.

- Klassificering, värdering och intäkt- och kostnadsföring sker enligt god redovisningssed. Rutiner för löpande värdering av omsättningstillgångar kan behöva tas fram.
- Anskaffningsvärdet bedöms beräknas på ett tillförlitligt sätt utifrån granskning av underlag i två utvalda exploateringsprojekt.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen följande:

- Upprätta en dokumentation över redovisningsprinciper för exploateringsprojekten, som är anpassade efter Sandvikens kommuns redovisning.
- Tydliggör rutiner och riktlinjer avseende värdering av mark inför kommande försäljningar av exploateringsmark.
- Uppdatera kommunens investeringspolicy så att ansvarsfördelningen i den blir aktuell.

3.8 Löpande redovisning och intern kontroll i redovisningsrutiner

En granskning har genomförts avseende den interna kontrollen med inriktning att granska löpande redovisning och intern kontroll i redovisningsrutiner.

Efter genomförd granskning är den revisionella bedömningen att kommunstyrelsen i allt väsentligt har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig och att redovisningen är av så god kvalitet att den ger en rättvisande bild inom de granskade områdena.

Det finns i huvudsak tydliga regler och rutiner som säkerställer en ändamålsenlig redovisning av god kvalitet och dessa följs. Bedömningen grundar sig i att det finns centralt framtagna direktiv för hur balans och resultaträkning ska stämmas av vid delår och årsbokslut. Varje nämnd har dessutom en antagen internkontrollplan där det i förekommande fall ingår ekonomi- och redovisningsrelaterade rutiner/processer. En dokumenterad rutin för hur resultaträkningen ska stämmas av på respektive förvaltning saknas dock. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att en sådan rutin tas fram.

Avstämning och rättning av bokföringen sker under löpande år som stödjer en god intern kontroll. Bedömningen grundar sig i att resultaträkningen samt kund- och leverantörsreskontran stäms av varje månad. Vidare upprättar kommunen delår och årsbokslut där det finns centralt framtagna rutiner för hur bland annat balansräkningen ska stämmas av och hur interimsposter ska hanteras.

Periodiseringar sker i huvudsak på ett sätt som stödjer en rättvisande bild av redovisningen. De centralt framtagna direktiven kopplat till delår och årsbokslut följs. I direktiven framgår det att poster över 50 000 kr ska periodiseras och utifrån våra iakttagelser kan vi konstatera att även poster under 50 000 kr periodiseras i många fall. Under löpande år (utöver delår- och årsbokslut) bokas dock inte periodiseringar upp i bokföringen utan ligger i Excelfiler på respektive förvaltning. Vi

rekommenderar att förvaltningarna under löpande år bokar upp samtliga periodiseringar även i bokföringen.

Redovisningsrutiner är i huvudsak dokumenterade. Bedömningen grundar sig i att rutiner finns för upprättande av delår- och årsbokslut samt att god information kring ekonomi- och redovisningsfrågor finns i ekonomiguide på kommunens intranät. Rutin för avstämning av resultaträkningen vid månadsavstämning saknas dock.

3.9 Hearing – uppföljning av tidigare genomförda granskningar

En uppföljande granskning har genomförts avseende fem tidigare gjorda granskningar. Dessa är:

- Styrning och uppföljning av näringslivsverksamheten
- Effektiviteten i kommunens fastighetsförvaltning
- Budget- och uppföljningsprocessen
- Kommunens Integrationsarbete
- Kontroll av handläggning samt avtalstrohet i samband med användande av institutionsvård inom individ- och familjeomsorgen

Sammanfattningsvis visar den uppföljande granskningen att kommunstyrelsen och berörda nämnder i huvudsak vidtagit åtgärder utifrån lämnade revisionsrapporter. Utifrån revisionens roll och uppdrag är det positivt att genomförda granskningar har legat som underlag i kommunens arbete med utveckling och förbättringar ute i verksamheterna.

I det fortsatta arbetet inom ovanstående granskade områden är det viktigt att framtagande av olika handlingsplaner, underhållsplaner etc görs enligt de tidsplaner som bestämts.

3.10 Kommunikationsstrategi

Enligt kommunallagen har revisorerna till uppgift att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. (KL 9 kap. 9 §).

Skriften God revisionssed i kommunal verksamhet 2014 tar vid där lagstiftningen slutar, fyller på och uttolkar uppdraget och hur detta ska utföras. Den utgår från den lagstiftning som gäller från 1 januari 2015. God revisionssed formas och utvecklas successivt över tiden i det praktiska revisionsarbetet. God revisionssed är de goda principer och föredömliga tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna där revision utförs. Med allmänt vedertagen menas den praxis som råder i en kvalitativt representativ krets av revisorer.

Kapitel 4 i God revisionssed lyfter fram öppenhet och kommunikation som ett grundläggande värde och förhållningssätt för den kommunala revisionen. Detta gäller både intern och extern kommunikation. Nedanstående går att utläsa i kapitel 4;

”Revisorerna eftersträvar öppenhet och kommunikation i sitt arbete. Denna strävan präglar revisorernas arbetssätt i alla delar av revisionsprocessen. Revisorerna kommunicerar på flera olika sätt, genom skriftliga rapporter, muntlig kommunikation och dialog samt genom information på kommunens webbsida”.

”Revisorerna bör arbeta strategiskt med sin kommunikation genom att identifiera och analysera viktiga målgrupper, lägga fast vad de vill uppnå med kommunikationen samt bestämma vilka aktiviteter som ska genomföras”.

Revisorerna i Sandvikens kommun har med anledning av ovanstående funnit det angeläget att arbeta fram en kommunikationsstrategi som ett stöd i arbetet med den interna och externa kommunikationen. Arbetet påbörjades under 2016 och en kommunikationsstrategi ska färdigställas under 2017.

3.11 Protokollsläsningen

Arbetsuppgiften består i att läsa protokoll och bilagor dels från innehållsmässig dels från formell synpunkt. Vi har delat upp protokollsläsningen mellan oss och redovisat noteringar från läsningen vid våra revisionsmöten.

Protokollen är ett viktigt dokument och förs på respektive ordförandes ansvar. Det är mycket viktigt att protokollen skrivs på ett sådant sätt att en läsare förstår ärendehantering och eventuella besluts innebörd och att gällande formella bestämmelser följs. Det är även viktigt att protokollen och bilagorna är tillgängliga.

3.12 Granskning av kommunens bolag

Kommunens bolag har granskats av utsedda lekmannarevisorer. I granskningen har samplanering skett med auktoriserade revisorer och kommunrevisionen.

Under 2016 har lekmannarevisorerna genomfört en fördjupad granskning avseende verksamheten i Sandvikens kommuns bolag med fokus på måluppfyllelse avseende ägardirektiv, dialog, kommunikation och samordning med moderbolag och kommun, omvärldsbevakning och riskexponering.

För specifika noteringar per bolag se respektive revisionsrapport samt granskningsrapport.

3.13 Övriga granskningar

I revisionen sker löpande uppföljningar av diverse frågor vilka initieras i samband med läsning av protokoll, från personal och förtroendevalda inom kommunen eller allmänheten. Dessa uppföljningar utgör även en viktig grund i revisionsplaneringen inför kommande år.

Revisionsarbetet utgörs även av studiebesök och träffar med tjänstemän och förtroendevalda.